

Työsuojelutarkastuksen käsittelyaika

KANTELU

Kantelija on oikeuskanslerille 27.4.2020 osoittamassaan kantelussa ja sen täydennyksessä 29.4.2020 arvostellut aluehallintoviraston työsuojelun vastuualueen ja sen tarkastajan menettelyä, koska työsuojelutarkastus oli kestänyt yli vuoden. Lisäksi hän on muun ohessa katsonut, että tarkastuksessa oli liian suppeasti selvitetty työntekijän mahdollisuutta siirtyä muihin töihin eri osastolle. Hän on myös lisäkirjoituksessaan 26.5.2020 arvostellut muistutuksen tekemiseen saamaansa ohjeistusta.

Kantelu on alun perin kirjattu diaarinumerolla OKV/861/1/2020 oikeuskanslerinviraston asianhallintaan. Oikeuskanslerinviraston asianhallintajärjestelmän vaihtumisen yhteydessä asia on saanut uuden diaarinumeron OKV/277/10/2020.

SELVITYS JA LAUSUNTO

Aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue (jäljempänä myös työsuojeluviranomainen) on antanut kantelun tutkimiseksi pyydetyn selvityksen ja lausunnon 10.9.2020, jotka toimitetaan kantelijan tiedoksi tämän päätöksen mukana.

RATKAISU

Työsuojelutarkastuksen käsittelyaika

Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa.

Hallintolain 7 §:n 1 momentin mukaan asiointi ja asian käsittely viranomaisessa on pyrittävä järjestämään siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisesti hallinnon palveluita ja viranomainen voi suorittaa tehtävänsä tuloksellisesti.

Hallintolain 23 §:n 1 momentin mukaan asia on käsiteltävä ilman aiheetonta viivytystä.

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä.

Hallintolain esitöissä ([HE 72/2002 vp](#), s. 79-82) on todettu hyvään hallintoon kuuluvan, että asiat tulee käsitellä niiden laatu ja muut siihen vaikuttavat olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa. Esitöiden mukaan asian käsittelyn vaatimaan aikaan saattaa vaikuttaa asian erityislaatu ja sen merkitys asianosaisen oikeusaseman kannalta. Mitä suurempi merkitys ratkaisun lopputuloksella on asianosaisen jokapäiväisen elämän kannalta, sitä ripeämpään käsittelyyn asiassa tulisi pyrkiä. Edelleen sisällöltään ja laadultaan toisiaan vastaavat asiat olisi pyrittävä käsittelemään yhtä nopeasti ja säännönmukaisesta käsittelyajasta poikkeaminen tulisi voida perustaa tapaukseen liittyviin erityisiin olosuhteisiin.

Selvityksestä ilmenee, että työsuojeluviranomaisen käyttämän asiakirjahallintajärjestelmän tietojen mukaan vuoden 2019 aikana alkaneiden samaan asiaryhmään kuuluvien asioiden käsittelyaika valvontapyynnöstä tarkastuskertomukseen on ollut keskimäärin noin viisi kuukautta. Muissa asioissa asian selvittäminen on lyhimmillään vienyt noin kuukauden ja pisimmillään noin vuoden ja yhden kuukauden.

Kantelussa tarkoitettu työsuojeluasia on tullut vireille 30.1.2019, selvitysvaihe on päättynyt 17.9.2019 ja tarkastuskertomus on päivätty 1.4.2020, eli käsittelyn kokonaiskesto on ollut noin vuoden ja kaksi kuukautta. Selvityksestä ei ilmene tarkemmin, miksi kyseisen asian käsittely on sen ratkaisemiseksi tarvittavien tietojen saamisen eli selvitysvaiheen päättymisen jälkeen kestänyt lähes kuusi kuukautta. Vaikka työsuojeluviranomainen on todennut, että asia oli vaatinut poikkeuksellisen paljon harkintaa ja selvittämistä, työsuojeluviranomainen on kuitenkin lausunnossaan itse arvioinut, että työsuojelutarkastaja ei ollut käsitellyt kantelun aiheena ollutta asiaa viivytyksettä.

Minulla ei ole perusteita arvioida asiaa toisin.

Työsuojelutarkastaja on pahoitellut asian käsittelyn viivästymistä, työsuojeluviranomainen on moittinut kyseistä tarkastajaa asiasta ja keskustellut viivästyksen johtaneista syistä. Minulla ei ole edellä esittämäni käsityksen lisäksi aihetta ryhtyä enempiin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiin.

Muistutuksen käsittely ja neuvonta

Työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annetun lain (valvontalaki) 45 §:n mukaan työnantajalla, asianomaisella työsuojeluvaltuutetulla ja työntekijällä on oikeus tehdä aluehallintovirastolle kirjallinen muistutus siitä, ettei työsuojelutarkastuksessa ole toimittu kyseisen lain mukaisesti. Muistutus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa työsuojelutarkastuksesta tai muusta valvontatoimenpiteestä. Muistutuksen perusteella on tutkittava tehdyt valvontatoimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä uusi tarkastus. Muistutuksen tekijälle on kohtuullisessa ajassa asian selvittämisestä ilmoitettava muistutuksen aiheuttamista toimenpiteistä.

Valvontalakia koskevan hallituksen esityksen ([HE 94/2005 vp](#), s. 39) mukaan muistutuksella on tarkoitus saattaa asia määräajassa uuteen harkintaan. Uuden tarkastelun kohteena voivat olla esimerkiksi puutteelliset tai ylimitoitetut tarkastustoimet. Menettely vähentäisi tarvetta hallintokanteluun ja ylimääräiseen muutoksenhakuun. Muistutukseen olisi annettava vastaus mahdollisimman nopeasti asian selvittämisestä. Muistutuksen perusteella tehty ratkaisu ei ole valituskelppoinen päätös.

Muistutusmenettely on siten valvontalaissa säädetty oikeusturvatie, mutta se ei ole säännönmukainen muutoksenhakekeino kuten oikaisuvaatimusmenettely tai valitus, jolloin viranomaisen on päätöksensä yhteydessä annettava lainmukaiset ohjeet oikaisun ja/tai muutoksen hakemiseen.

Hallintolain 8 §:n mukaan viranomaisen on toimivaltansa rajoissa annettava asiakkailleen tarpeen mukaan hallintoasian hoitamiseen liittyvää neuvontaa sekä vastattava asiointia koskeviin kysymyksiin ja tiedusteluihin. Neuvonta on maksutonta.

Kantelija on kannellut tarkastuskertomuksesta oikeuskanslerille 27.4.2020. Hän on lisäkirjoituksessaan 26.5.2020 arvostellut sitä, että hän oli vasta 30.4.2020 saanut epämääräiset ohjeet valittaa tarkastuskertomuksesta.

Selvityksestä ilmenee, että tarkastaja on 7.4.2020 lähettänyt kantelijalle kyseisen tarkastuskertomuksen. Kantelija on 20.4.2020 lähettänyt tarkastajalle sähköpostin, jossa hän on tiedustellut

sitä, pitäisikö asia viedä oikeuteen. Tarkastaja on 24.4.2020 vastannut muun muassa, että irtisanomisasian riitauttaminen on edunvalvontaprosessi, johon työsuojeluviranomainen ei voi osallistua. Kantelija on 29.4.2020 lähettänyt tarkastajalle sähköpostin, jossa hän on muun muassa todennut, että hänen on kyseenalaistettava tarkastus tekemällä kantelu oikeuskanslerinvirastoon. Tämän jälkeen tarkastaja on 30.4.2020 vastannut, että kantelijalla on mahdollisuus tehdä asiassa muistutus, mikäli hän toivoo asian uudelleen käsittelyä tai jos hän on kokenut, että tarkastaja ei ole noudattanut valvontalakia, sekä että kantelijalla on mahdollisuus kannella oikeuskanslerille tai eduskunnan oikeusasiamiehelle.

Työsuojeluviranomainen on katsonut, että tyytymättömyys tarkastukseen on ilmaistu 29.4.2020, muistutuksen tekemistä koskeva ohjeistus on annettu kohtuullisessa ajassa ja että tiedot muistutuksen tai kantelun tekemisestä on myös annettu selkeästi. Muistutus on ratkaistu 15.5.2020.

Käytettävissäni on ollut tarkastuskertomus 1.4.2020 ja työsuojeluviranomaisen muistutuksen perusteella tekemä ratkaisu 15.5.2020.

Minulla ei ole perusteita katsoa, että työsuojeluviranomainen olisi muistutuksen käsittelyssä ylittänyt harkintavaltaansa tai käyttänyt sitä väärin tai menetellyt muutoin lainvastaisesti.

Toimenpiteet

Viitataan edellä Työsuojelutarkastuksen käsittelyaika -kohdassa esittämäni käsitykseen työsuojelutarkastuksen käsittelyajasta.

Kantelu ei anna aihetta enempiin laillisuusvalvonnallisiin toimenpiteisiini.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Minna Pulkkinen